

3+3 Balíci (ne)jen z Morašic

Příjmení Balík

Radí se do skupiny příjmení, jež byla odvozena ze jmen osobních. V tomto případě od starozákonného jména babylonského původu Baltazar = bůh chraň králův život. Zsvěceným hned vytanou na myslí jména tří legendárních východních mudrců – Kašpara, Melichara a Baltazara, kteří přišli do Betléma, aby vzdali hold „nově narozenému králi židovskému“ (svátek Tří králů se slaví 6. ledna).

Příjmení Balík není časté. V rámci celé České republiky žije pouze 628 Balíků. Hustota výskytu je tedy poměrně nízká – 1 Balík na 17 039 obyvatel ČR (srovnání s nejpočetnějším příjmením – 1 Novák na 313 obyvatel ČR). V České republice jsou však tři obce s rozšířenou působností, v jejichž spravovaném území (tzn. nejen ve vlastní obci, ale i přilehlém okolí) žije hodně občanů tohoto příjmení: Moravský Krumlov (1 Balík na 1597 obyvatel), Nepomuk v západních Čechách (1 Balík na 1977 obyvatel), Znojmo (1 Balík na 2074 obyvatel). Zkratka na Znojmsku, kam patří i Morašice, je Balíků požehnaně. *(Poznámka: zdrojem těchto informací je veřejně dostupný seznam umístěný na stránkách Ministerstva vnitra ČR, výše uvedené údaje zachycují stav v roce 2011.)*

Tři Stanislavové – vysokoškolský pedagog, ústavní soudce, politolog

Prof. JUDr. Stanislav Balík, CSc., narozen 1928 v Morašicích. Protože jeho otec pracoval na nádražní poště v Brně, ještě v útlém věku opouští rodnou ves. Do obecné školy nastoupil již v Brně-Slatině, kam se rodina přestěhovala. V průběhu studia kvůli zrušení brněnské právnické fakulty přestoupil na Univerzitu Karlovu, kde získal úplné právnické vzdělání a titul doktor práv. V letech 1965 až 1966 absolvoval studijní pobyt v italském Turínu, v letech 1968 až 1970 studoval ve Francii na Univerzitě v Toulouse. Jeho kratší přednáškové pobyty směřovaly i do dalších univerzitních měst v zahraničí. Díky pedagogickým a odborným schopnostem patřil k výrazným postavám Karlovy univerzity. Pouze politické důvody vedly k tomu, že jmenování profesorem dosáhl až v červnu 1992. Celý svůj profesní život zůstal věrný oboru obecné dějiny státu a práva. Jeho vědecký profil charakterizuje v první řadě zájem o historii anglosaského a francouzského práva. Napsal celou řadu učebnic, vysokoškolských skript, podílel se na přípravě publikací, které studentům zpřístupnil v českém překladu právněhistorické prameny. Při svém působení na pražské a také plzeňské právnické fakultě vychoval tisíce právníků. V současnosti už užívá zaslouženého odpočinku, přesto mnoho generací studentů práv na něj stále vzpomíná jako na oblíbeného a odborně zdatného pedagoga.

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, narozen 1956, rodák z Prahy. Je synem výše představené osobnosti. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy (1979), v roce 1981 absolvoval obor archivnictví na Filozofické fakultě téže univerzity. Doktorem práv se stal v roce 1983, doktorem filozofie o tři roky později. Do roku 1989 pracoval jako podnikový právník, poté se věnoval advokacii. V roce 2002 byl zvolen předsedou České advokátní komory. V letech 2002–2003 zastupoval českou advokacii v Radě evropských advokátních komor. Od roku 1996 působí na katedře právních dějin Právnické fakulty Západočeské univerzity, přednáší i na Právnické fakultě Masarykovy univerzity a Právnické fakultě Univerzity Palackého. Hojně publikuje, je autorem a spoluautorem řady učebnic a článků v odborných časopisech. Byl vedoucím autorského kolektivu monografie „Dějiny advokacie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“ (2009), vydané též v anglické verzi „History of the Legal Profession in Bohemia, Moravia and Silesia“ (2010). Působí v redakčních radách časopisů Bulletin advokacie, Historický obzor a časopisu pro právní vědu a praxi Journal on European History of Law. Od roku 2003 je nositelem stříbrné Randovy medaile (prestižní vyznamenání

právníků). Dne 26. května 2004 byl jmenován prezidentem Václavem Klausem soudcem Ústavního soudu České republiky. Ústavní soudci rozhodují, zda přijímané právní normy odpovídají ústavě (např. řešení ústavní stížnosti týkající se historicky první přímé volby prezidenta).

Doc. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., narozen 1978, rodák z Bludova na Šumpersku. Minimálně v pěti generacích není s výše uvedenými v příbuzenském vztahu, avšak jeho prapraděd pocházel z Horních Dunajovic, vesnice vzdálené 5 km od Morašic. Od roku 2008 je vedoucím katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, působí také jako výkonný ředitel Centra pro studium demokracie a kultury. V rodné obci je zastupitelem. Specializuje se na moderní českou politiku, na komunální politiku a na teorii nedemokratických režimů. Z autorských publikací: *Katolická církev v Československu 1945-1989* (spoluautor Jiří Hanuš). // *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. Koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006.* // *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky.* // Je také autorem, spoluautorem a editorem celé řady monografií, sborníků a článků. Fundovaný a neotřelý je jeho článek *Mýtus o Masarykovi* – viz *Revue Politika* 9/2007 (politicko-spoločenská revue Centra pro studium demokracie a kultury, www.revuepolitika.cz). Koho zaujal film Habermannův mlýn, měl by si přečíst jeho text *Habermannův lynč a národní sebebičování* (vyšlo 12. října 2010 v *Lidových novinách*, dostupné též na výše uvedené internetové adrese). Média velmi často uveřejňují jeho kvalifikované hodnocení současné politiky.

Tři další – ředitel, starosta, řidič

Mgr. Zdeněk Balík, narozen 1944, rodák z Morašic. Za katedrou strávil 26 let, i když v době normalizace musel ze školství odejít a živit se jako vaříč cukru, závozník, instalatér, požární technik atp. Po roce 1989 se aktivně zapojil do procesu změn společenského systému, významnou měrou přispěl k demokratizaci školství na znojemském okrese. Vykonával funkci ředitele Školského úřadu Znojmo (1991 – 1997). Mezi nejdůležitější pravomoci školských úřadů patřilo financování regionálního školství, tzn. mateřských, základních a středních škol, vyšších odborných škol, speciálních škol a školských zařízení bez ohledu, zda jsou státní, obecní, církevní či soukromé. Institucím, které zřizovaly obce, přiděloval školský úřad finanční prostředky na mzdy pracovníků, na učebnice, školní pomůcky a školní potřeby hrazené žákům státem. Další významnou činnost představovala zaměstnavatelská funkce vůči pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům škol – zpracování mezd, vypracování pracovních smluv, plnění ostatních zaměstnaneckých povinností. Jeho starší bratr Ing. Pavel Balík je profesí také učitel, posledních 13 let před odchodem do penze vyučoval na Gymnáziu Dr. Karla Polesného Znojmo.

Ing. Pavel Balík, narozen 1950, rodák z Morašic. Po studiu na vysoké škole (VUT v Brně) pracoval v 1. brněnské strojírně. V roce 1977 nastoupil do Keramických závodů Znojmo. Po Listopadu 1989 se aktivně zapojil do politického života. V červnu 1992 se stal poslancem Federálního shromáždění, tehdy nejvyššího zákonodárského orgánu v zemi. V roce 1994 byl zvolen starostou města Znojma, tuto prestižní funkci vykonával 12 let, nyní už je druhé volební období místostarostou města, takže po skončení mandátu v roce 2014 završí 20 let působení ve vedení Znojma. K tomuto lze uvést dvě zajímavosti: první – ve starostování navázal na svého pradědečka (ten se dožil 98 let), který stál na počátku 20. století několik let v čele Morašic; druhá – v historickém přehledu znojemských starostů od roku 1850 podle délky funkčního období se dělí spolu s Antonem Jungnicklem o 3. místo (1. místo Josef Mareš – 15 let, 2. místo Heinrich Homma – 14 let). Dvě volební období (2004 – 2012) byl také zastupitelem Jihomoravského kraje, přičemž v letech 2010 – 2012 působil jako krajský radní pro kulturu. V roce 2002 byl pasován na rytíře Královského řádu Moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana. V roce 2010 obdržel z rukou mimořádného a zplnomocněného

velvyslance Spolkové republiky Rakousko při České republice Ferdinanda Trauttmansdorffa Velké čestné vyznamenání za zásluhy o Rakouskou republiku.

Jaromír Balík, narozen 1950, rodák z Morašic. Jako řidič z povolání jezdí již 42. sezonu. Má na kontě 3 250 000 ujetých kilometrů. Od roku 1985 pracuje v mezinárodní kamionové dopravě, nejdříve ve firmě ČSAD, potažmo ČAS Znojmo, nyní Polytrans Suchohrdly. Projel Evropu křížem krážem, nakládku či vykládku zboží absolvoval v téměř 40 zemích. Jeho řidičský akční rádius je ohraničen na západě Irskem, na východě pohořím Ural oddělující evropské a asijské Rusko. Na severu byl nejdále ve finském městečku Ivalo či v ruském Murmansku (největší město za severním polárním kruhem), na jihu v portugalském hlavním městě Lisabonu či v řeckém Pireu (důležitá křižovatka lodních cest). Na cestách poznal pravdivost písně: Řidič, ten tvrdej chleba má. V roce 2012 získal ocenění Mezinárodní unie silniční dopravy IRU se sídlem v Ženevě nazvané Diploma of Honour. Podmínky pro udělení (dvacetiletá aktivní a řádně vykonávaná profesionální řidičská kariéra, stejně dlouhá doba, po kterou řidič nezavinil závažnou dopravní nehodu, a najetí minimálně jednoho milionu kilometrů v národní nebo mezinárodní dopravě) splnil mírou vrchovatou. Po celou dobu své pracovní kariéry je stabilním a spolehlivým zaměstnancem s vysokým stupněm odborné způsobilosti. Dělá čest své profesi. V jeho případě vůbec není od věci pojmenování Pan řidič.

Morašické kořeny

Představil jsem vám šest Balíků, z nichž čtyři pochází z Morašic, pátý zde má po svém otci kořeny a šestý je svými rodovými kořeny ukotven v nedalekých Horních Dunajovicích. Osud je zavál do různých koutů země (kromě jediného – Zdeněk Balík žije v rodné obci dodnes). Morašické kořeny jim daly křídla k smysluplnému uplatnění v životě. Na těchto šest vyprofilovaných osobností stejného příjmení vyznačujících se významnými profesními úspěchy mohou být Morašičtí právem hrdí. Se všemi členy balíkovské sestavy jsem v kontaktu. Jako morašickému rodákovi je mi ctí být v tak vybrané společnosti.